

16 06
Mfms

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ИНОВАЦИИ

ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДОКЛАД

Към доклад № 49-453-01-1 от 11 януари 2024 г. относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, № 49-354-01-68, внесен от Мустафа Сали Карадайъ и група народни представители на 22 юни 2023 г., приет на първо гласуване на 20 септември 2023 г.

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите

(обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г., изм, бр. 99 от 1997 г., бр. 29 и 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 40 от 2004 г., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 41 и 82 от 2009 г., бр. 18, 88 и 100 от 2010 г., бр. 38, 45 и 82 от 2012 г., бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 32 и 61 от 2015 г., бр. 85 и 96 от 2017 г., бр. 20 от 2018 г., бр. 44 от 2019 г., бр. 21 от 2020 г., бр. 17 и 21 от 2021 г. и бр. 22 от 2022 г.)

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната окончателна редакция на § 1, който става § 2:

§ 2. В чл. 11б се създава т. 9:

„9. уведомява Междуведомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции, свързани със сигурността или обществения ред, за постъпилите заявления за издаване на разрешения по глава шеста от този закон;“.

Комисията предлага да се създаде нов § 3 със следната окончателна редакция:

§ 3. Създава се нова глава шеста с наименование „Национален механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани

със сигурността или обществения ред, в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/452“, с нов чл. 27 и чл. 27а-27з:

„Глава шеста

**НАЦИОНАЛЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА СКРИНИНГ НА ПРЕКИТЕ
ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ СВЪРЗАНИ СЪС СИГУРНОСТТА
ИЛИ ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД, В СЪОТВЕТСТВИЕ С РЕГЛАМЕНТ (ЕС)
2019/452**

Чл. 27. (1) Пряка чуждестранна инвестиция от чуждестранен инвеститор се извършва след издаване на разрешение от Междуправителствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции, наричан по-нататък „Междуправителствен съвет за скрининг“, ако има за предмет областите на дейност, посочени в чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/452 и отговаря на едно от следните условия:

1. чрез осъществяването на инвестицията се придобива собствеността на най-малко десет на сто от капитала на предприятие, което оперира в страната или стойността на инвестицията надвишава прага от 2 000 000 евро или левовата им равностойност;

2. чрез осъществяването на инвестицията се придобива собствеността на най-малко десет на сто от капитала на предприятие, което оперира в страната и извършва високотехнологични дейности;

3. осъществява се нова инвестиция, която надвишава прага от 2 000 000 евро или левовата им равностойност.

(2) По изключение преките чуждестранни инвестиции, които са нови инвестиции или не надвишават прага от 2 000 000 евро или левовата им равностойност, могат да бъдат обект на разглеждане и разрешение от Междуправителствения съвет за скрининг, по предложение на член на съвета с компетентност в съответния сектор, в който ще се реализира инвестицията, съгласувано с представителите на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Разузнаване“.

(3) На скрининг по реда на този закон подлежат всички преки чуждестранни инвестиции в обекти и дейности от лица, които извършват дейности по чл. 2, ал. 1, т. 8 от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

(4) На скрининг по реда на този закон подлежат всички преки чуждестранни инвестиции с чуждестранен инвеститор от Русия или Република Беларус.

(5) По мотивирано искане на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Разузнаване“ пряка чуждестранна инвестиция подлежи на скрининг от Междуправителствения съвет за

скрининг, независимо от критериите по ал. 1, когато има данни, че същата може да окаже въздействие върху сигурността и обществения ред.

(6) Извършването на скрининг на пряка чуждестранна инвестиция при условията и по реда на този закон, не освобождава чуждестранния инвеститор от задълженията му, установени в други закони.

(7) На скрининг по реда на този закон подлежат преки чуждестранни инвестиции в обхвата на ал. 1 без оглед на ограниченията за праг на инвестицията, когато в капитала на чуждестранния инвеститор има пряко или непряко участие на държава извън Европейския съюз, в т.ч. значително финансиране от държавен орган. Когато чуждестранният инвеститор е дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, изречение първо се прилага в случай, че прякото или косвено участие на държава извън Европейския съюз в капитала на дружеството е по-голямо от пет на сто. Този ред не се прилага за държавите по ал. 8 и 9.

(8) Народното събрание по предложение на Министерския съвет, приема с решение списък с държави извън Европейския съюз с нисък риск за целите на прилагането на механизма за скрининг.

(9) За държави, включени в списъка по ал. 8, както и за Съединените американски щати, Обединеното кралство Великобритания, Канада, Австралия, Нова Зеландия, Япония, Република Корея, Обединени Арабски Емирства и Кралство Саудитска Арабия се прилагат правилата за скрининг за държави членки на Европейския съюз за целите на прилагането на механизма за скрининг.

Чл. 27а. (1) Чуждестранен инвеститор, който има намерение да направи пряка чуждестранна инвестиция по чл. 27, ал. 1, е длъжен предварително да подаде заявление за издаване на разрешение.

(2) Заявлението за издаване на разрешение се подава от инвеститора чрез агенцията до Междуведомствения съвет за скрининг, по реда на този закон.

(3) Заявлението по ал. 1 се подава едновременно със заявление за издаване на разрешение, лиценз или вписване в регистър, предвидени в друг закон. Производството по тази глава не е основание за спиране на производство за издаване на разрешение, лиценз или вписване в регистър, предвидени в друг закон, освен в предвидените от закона случаи.

Чл. 27б. (1) Заявлението за издаване на разрешение съдържа най-малко информацията, посочена в чл. 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/452, като информация за необходимите документи и условията за подаване на заявление, както и образеца на заявление е налична на интернет страницата на агенцията.

(2) Заявлението за издаване на разрешение се подава по образец на български език, с превод на английски език. Приложените към заявлението документи се представят в оригинал или в заверени от заявителя или негов упълномощен представител копия.

(3) В срок до три дни след постъпването му, агенцията проверява съответствието на заявлението и подадените документи с изискванията на закона и Регламент (ЕС) 2019/452 и го изпраща за разглеждане на Междуведомствения съвет за скрининг.

(4) В случай, че заявлението не отговаря на изискванията на закона и Регламент (ЕС) 2019/452, агенцията уведомява в срок до 7 дни заявителя за отстраняване на несъответствията.

(5) В случаите по ал. 4 срокът за разглеждане на заявлението започва да тече от датата на привеждане на заявлението в съответствие с изискванията на закона и Регламент (ЕС) 2019/452.

(6) Заявителят за издаване на разрешение носи отговорност за точността и пълнотата на предоставената информация.

Чл. 27в. (1) Създава се Междуведомствен съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции, свързани със сигурността или обществения ред към Министерския съвет.

(2) Междуведомственият съвет за скрининг е постоянно действащ колективен орган, който разглежда постъпилите заявления за извършване на преки чуждестранни инвестиции и издава разрешение или отказва издаването на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция. Съветът се състои от следните членове:

1. председател: заместник министър-председател, определен от Министерския съвет;

2. заместник-председател: министърът на иновациите и растежа или упълномощен от него заместник-министър;

3. членове:

а) представител на министерството на отбраната;

б) представител на министерството на вътрешните работи;

в) представител на министерството на финансите;

г) представител на министерството на здравеопазването;

д) представител на министерството на външните работи;

е) представител на министерството на икономиката и индустрията;

ж) представител на министерството на транспорта и съобщенията;

з) представител на министерството на електронното управление;

и) представител на министерството на енергетиката;

к) представител на Държавната агенция „Национална сигурност“;

л) представител на Държавната агенция „Разузнаване“;

м) представител на Комисията за защита на конкуренцията;

- н) представител на Комисията за финансов надзор;
- о) представител на Комисията за регулиране на съобщенията;
- п) представител на Комисията за енергийно и водно регулиране.

(3) Поименният състав на Междупведомствения съвет за скрининг се определя от Министерския съвет по предложение на ръководителите на съответните ведомства, в съответствие с изискванията посочени в правилника за прилагане на закона.

(4) Към Междупведомствения съвет за скрининг се създава секретариат, чиито експертни и технически функции се определят в правилника за организацията и дейността на съвета. Секретариатът е звено в администрацията на Министерския съвет.

(5) Междупведомственият съвет за скрининг заседава редовно при кворум от мнозинството от членовете му. Решенията за издаване или отказ за издаване на разрешение се приемат с мнозинство от всички членове по ред, определен в правилника за организацията и дейността на съвета.

(6) Представителите на Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за регулиране на съобщенията, Комисията за енергийно и водно регулиране и на Комисията за финансов надзор имат консултативни функции и не участват в гласуването на решенията на Междупведомствения съвет за скрининг.

(7) На всеки шест месеца Междупведомственият съвет за скрининг изготвя и представя доклад за дейността си пред Министерския съвет, който го представя за разглеждане в Народното събрание. Докладът включва и обобщени данни за броя на заявленията по чл. 27е, ал. 1 и за броя на решенията по чл. 27е, ал. 2, т. 1-3.

(8) Междупведомственият съвет за скрининг изготвя и изпраща до Европейската комисия годишният доклад и информацията по чл. 5, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2019/452.

(9) Министерският съвет приема правилник за организацията и дейността на Междупведомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции свързани със сигурността или обществения ред.

Чл. 27г. (1) Извършването на пряка чуждестранна инвестиция по чл. 27, ал. 1, започва след издаването на разрешение по реда на този закон от Междупведомственият съвет за скрининг.

(2) Междупведомственият съвет за скрининг може служебно и по изключение да образува производство за проверка на пряка чуждестранна инвестиция, която би могла да бъде предмет на скрининг по реда на този закон и по отношение на която не е подадено заявление за разрешение, в

случай че е получено становище от Европейската комисия, сигнал съдържащ достатъчно информация от държава членка.

(3) В срок до три месеца от узнаването на ново обстоятелство, което е предпоставка за образуване на производство за скрининг на пряка чуждестранна инвестиция по реда на този закон, Междуведомственият съвет за скрининг може служебно и по изключение да образува такова производство.

(4) В случаите по ал. 2, когато е получено становище от Европейската комисия, което изисква извършване на скрининг на вече осъществена инвестиция или сигнал от държава членка, Междуведомственият съвет за скрининг взема решение за започване на производство по извършване на скрининг на инвестиция, започнала до две години преди получаването на становището или сигнала.

(5) Уведомлението, становището или сигналът по ал. 3 и 4 са основателни в случаите, когато инвеститорът е започнал осъществяването на инвестицията, съответстваща на условията за извършване на скрининг по чл. 27, и не е подал заявление по чл. 27а, ал. 1.

(6) Всички държавни органи и длъжностни лица от държавната и общинската администрация са задължени да предоставят необходимата информация за целите на скрининга по искане на Междуведомствения съвет за скрининг.

Чл. 27д. (1) Междуведомственият съвет за скрининг си сътрудничи с Европейската комисия в съответствие с разпоредбите на чл. 6 и чл. 7 от Регламент (ЕС) 2019/452 относно механизма за сътрудничество с държавите-членки на Европейския съюз и с Европейската комисия в областта на преките чуждестранни инвестиции.

(2) Междуведомственият съвет за скрининг е звено за контакт съгласно чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/452, което осъществява комуникацията с Европейската комисия и другите държави-членки на Европейския съюз.

Чл. 27е. (1) При разглеждане на заявленията за издаване на разрешение за преки инвестиции, Междуведомственият съвет за скрининг прилага критериите, посочени в чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/452, при условията и реда на този закон и правилника за прилагането му.

(2) Междуведомственият съвет за скрининг в 45-дневен срок от постъпване на заявлението, съответно от отстраняване на несъответствията по него, приема решение, с което:

1. издава разрешение за извършване на пряка чуждестранна инвестиция в България, ако инвестицията не засяга сигурността или

обществения ред и няма вероятност да засегне проекти или програми от интерес за Европейския съюз;

2. издава условно разрешение за извършване на пряката чуждестранна инвестиция, след изпълнение от страна на чуждестранния инвеститор на ограничителни мерки, предписани от Междуведомствения съвет за скрининг. Ограничителните мерки могат да бъдат:

а) ограничаване правото за придобиване до двадесет на сто от капитала на дружество;

б) ограничаване правото за придобиване до десет на сто от капитала на дружество при високотехнологични производства;

в) предписания за защита на личните данни, за запазване на сигурността на информацията или други - по предложение на компетентен регулаторен орган;

г) запазване на специални права в полза на държавата при вземането на решения от компетентността на Общото събрание и управлението при капиталови търговски дружества (т. нар. „златна акция“), в случаите на сделки, осъществявани по реда на Закона за приватизация и следприватизационен контрол;

3. отхвърля заявлението за издаване на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция, ако счита, че то засяга сигурността или обществения ред на България или има вероятност да засегне проекти или програми от интерес за Европейския съюз.

(3) Когато пряката чуждестранна инвестиция, която ще бъде направена в България, има вероятност да засегне проекти или програми от интерес за Европейския съюз Междуведомственият съвет за скрининг приема решение при спазване на изискванията на чл. 8 от Регламент (ЕС) 2019/452, като взема предвид становището на Европейската комисия. В този случай срокът по ал. 2 спира да тече до получаване на становището от Европейската комисия.

(4) Междуведомственият съвет за скрининг приема решение по ал. 2 и в случаите на чл. 27г, ал. 2 и 3.

(5) В зависимост от спецификата на разглежданата пряка чуждестранна инвестиция и ако приеме за необходимо, Междуведомственият съвет за скрининг може да поиска становища от други органи или институции.

(6) Становищата по ал. 5 имат консултативен характер и се изпращат на Междуведомственият съвет за скрининг не по-късно от 15 дни след искането.

(7) Когато са налице данни, че за пряка чуждестранна инвестиция е било издадено разрешение въз основа на неточна или непълна информация от чуждестранния инвеститор, Междуведомственият съвет за скрининг открива повторно производство.

(8) Решенията на Междуведомственият съвет за скрининг относно заявлението за издаване на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция, са индивидуални административни актове, съобщават се на чуждестранния инвеститор и могат да бъдат обжалвани по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Срокът по ал. 2 може да бъде удължен еднократно с до 30 дни с решение на Междуведомствения съвет за скрининг.

(10) Липса на произнасяне в сроковете по ал. 2 и ал. 9, се смята за мълчаливо съгласие по смисъла на чл. 28 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

(11) Решенията по ал. 2, т. 2 и т. 3:

1. се вземат при спазване на принципите на необходимост и пропорционалност;

2. се мотивират, като в тях не се включва информация, обявяването на която противоречи на защитата на основни интереси, свързани със сигурността на страната.

Чл. 27ж. (1) Обработването, съхраняването и унищожаването на информацията се извършва по реда на приложимото законодателство, в зависимост от характера на данните. Събраните лични данни се обработват в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни.

(2) Председателят, заместник-председателят и членовете на Междуведомствения съвет за скрининг, както и служителите в администрацията на агенцията, нямат право да разпространяват информацията, станала им известна в процеса на работа по прилагането на този закон. Председателят, заместник-председателят и членовете на Междуведомственият съвет за скрининг следва да имат достъп до класифицирана информация по реда на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 27з. В случаите на производство за скрининг по чл. 27, ал. 5 и чл. 27г, ал. 2-5, което завършва с решение за условно разрешение за извършване на инвестицията или за отхвърляне на заявлението за издаване на разрешение за пряка чуждестранна инвестиция, разходите, извършени до влизане в сила на съответното решение, са за сметка на инвеститора.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната окончателна редакция на § 12, който става § 6:

§ 6. В допълнителните разпоредби се създава нов § 1а:

„§ 1а. По смисъла на глава шеста от този закон:

1. „Чуждестранен инвеститор“ е:

а) лице, което не е гражданин на държава-членка на Европейския съюз, или чието седалище не се намира в държава-членка, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България;

б) юридическо лице, чието седалище според устройствения акт е в държава-членка на Европейския съюз, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България, в което контролът се упражнява пряко или косвено от: едно или повече физически лица, които не са граждани на държава-членка на Европейския съюз, едно или повече юридически лица, чиито седалища не са в държава-членка на Европейския съюз, или друго правно образувание, организирано съгласно законите на държава, която не е членка на Европейския съюз;

в) юридическо лице или друго правно образувание, чието седалище според устройствения акт е в държава-членка на Европейския съюз, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България, в което по силата на договор или вътрешни правила, едно или повече физически или юридически лица, установени в държави извън Европейския съюз, имат пряк или непряк контрол върху конкретната инвестиция, или което по силата на договор или многостранна сделка прави пряка чуждестранна инвестиция, попадаща в обхвата на този закон, от свое име, но за сметка на лице по букви „а“ и „б“.

2. „Пряка чуждестранна инвестиция“ е инвестиция от всякакъв вид от страна на чуждестранен инвеститор, имаща за цел установяването или поддържането на трайни и преки връзки между чуждестранния инвеститор и предприемача или предприятието, на когото или на което е предоставен капиталът, за да извършва стопанска дейност в България, включително инвестиция, която дава възможност за ефективно участие в управлението или контрола на дружество, извършващо стопанска дейност. Пряка чуждестранна инвестиция е и разширяването на съществуваща инвестиция, включително разширяване на капацитета на съществуващо предприятие, диверсификацията на производството на предприятие с продукти, които не са били произведени преди това, както и създаването на ново място за извършване на дейността или увеличаването на капитала на обекта на инвестицията под условие, че акциите бъдат придобити от чуждестранния инвеститор. Не е пряка чуждестранна инвестиция портфейлната (пасивната) инвестиция.

3. „Скрининг“ е производство, което дава възможност да бъдат оценени, проучени, разрешени, обвързани с условия, забранени или прекратени преки чуждестранни инвестиции“.

4. „Контрол“ е понятие по смисъла на § 1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон.

5. „Нова инвестиция“ е първоначална инвестиция в материални и нематериални активи, свързани със започването на дейността на ново предприятие, разширяване на капацитета на съществуващо предприятие, разнообразяване на производството на предприятие чрез продукти, които преди това не са били произведени, или съществена промяна в общия производствен процес на съществуващо предприятие.

6. „Чуждестранен инвеститор от Русия или Република Беларус“ е:

а) физическо лице, което е гражданин на Русия или Република Беларус;

б) юридическо лице, чието седалище се намира в Русия или Република Беларус, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България;

в) юридическо лице, чието седалище според устройствения акт е в държава извън Русия и Република Беларус, което е направило или възнамерява да направи пряка чуждестранна инвестиция в България, в което 25 на сто или повече от собствеността принадлежи на едно или повече физически лица, които са граждани на Русия или Република Беларус, едно или повече юридически лица, чието седалище е в Русия или Република Беларус, или на друго правно образувание, организирано съгласно законодателството на Русия или Беларус.”

Комисията предлага да се създаде нов § 7 със следната окончателна редакция:

§ 7. За пряка чуждестранна инвестиция, започнала да се реализира след влизането в сила на този закон и до привеждането в съответствие с него на правилника за прилагане на закона и приемането на правилник за организацията и дейността на Междуправителствения съвет за скрининг не се подава заявление по чл. 27а.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната окончателна редакция на § 14, който става § 9:

§ 9. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерски съвет приема правилник за организацията и дейността на Междуправителствения съвет за скрининг.

**ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ИНОВАЦИИ:**

АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ